

Správa o plnení cieľov Národného programu podpory zdravia

Máj 2020

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Názov úlohy ¹	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
<p>Realizovať masívne celonárodne edukačné kampane na poznanie a odstraňovanie najzávažnejších rizikových faktorov nádorových ochorení a vyhľadávanie rizikových osôb - vhodné naviazať na aktuálne existujúce projekty, v spolupráci s neziskovými organizáciami (Liga proti rakovine), štátnou správou i samosprávou a s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti.</p>	<p>2018 2019</p>	<p>Využiť všetky možnosti primárnej prevencie na zníženie incidencie nádorov a vhodnými metódami sekundárnej prevencie znížiť mortalitu, čo v praxi znamená zabezpečiť diagnostiku nádorových ochorení krčka maternice, prsníka, hrubého čreva a konečníka v predklinickom, včasnom štádiu, kedy je možné dosiahnuť vyliečenie pacientov.</p>	<p>V rámci Roku prevencie ministerstvo zabezpečilo celoslovenskú kampaň Črevo tour v 9 slovenských mestách v spolupráci s Europacolon, kampaň končila 11.5.2019</p> <ul style="list-style-type: none"> - v spolupráci s RTVS bol vyrobený film „Šanca na prežitie“, film bol distribuovaný cez ÚVZ SR na RUVZ do Poradni zdravia - účasť predstaviteľov MZSR (ministerka, štátny tajomník, odborníci) v televízii Markíza – 4x - účasť predstaviteľov MZSR v slovenskom rozhlase – 2x Radio Regina s témou primárna a sekundárna prevencia - účasť v RTVS v Dámskom klube – 2x - účasť ministerky a štátneho tajomníka v diskusných reláciách TA3- 3x - organizácia tlačových konferencií k spusteným skriningom – kampaň Odvahy+ Kampaň Hrášok - billboardy k skriningu Kampaň odvahy + MHD polepy k mamografiám+citylight k mamografii - výroba letáku v spolupráci s Ligou proti rakovine – „Aj vy na ňu máte nárok“ - MZSR v spolupráci s NOI začal informovať o téme skriningov na svojich webových stránkach - V spolupráci s NOI a Slovenským pacientom výroba infografiky, ktoré sú súčasťou pozvánok na skrining.

¹ V aktualizovanom NPPZ z roku 2014 nie sú definované úlohy, preto sme použili pre odpočet ciele a aktivity

<p>Podporiť NOR, aby boli k dispozícii aktuálne a relevantné údaje, tieto zverejňovať, zdôrazňovať nepriaznivé dáta a trendy.</p>	<p>2018 2019</p>	<p>V spolupráci s NCZI sa podarilo : Prezentácia výstupov Národného onkologického registra SR (NOR SR) - rozšírenie ponúkaných údajov.</p> <p>Národný onkologický register Slovenskej republiky (NOR SR) prináša rozšírený obsah údajov o onkologických ochoreniach z NOR SR na svojom novom webovom portáli, ktorý NCZI spustilo v lete tohto roku. Od 13.12.2019 sú na webovej stránke NCZI zverejnené doplnené dáta z NOR SR o incidenčné ukazovatele až na úroveň okresov a úmrtnosť na onkologické ochorenia v SR taktiež až na úroveň okresov podľa pohlavia a jednotlivých diagnóz, ktorých primárnym zdrojom je Štatistický úrad SR.</p> <p>Ako novinku na Slovensku NOR SR a NCZI prináša prognózy vývoja výskytu zhubných nádorov v SR, ktoré siahajú až do roku 2030 a sú vypočítané na základe vlastných evidovaných údajov. Výsledok prognózy je štatistický odhad, ktorý je vypočítaný pomocou štatistických modelov, ktoré sú celosvetovo používané pre túto problematiku. Odhady incidencie iných inštitúcií môžu byť rozdielne vzhľadom na odlišné metodiky a preto musia byť príslušne chápané a interpretované. Prognóza počtu obyvateľov je prevzatá z INFOSTAT (Inštitút informatiky a štatistiky, ktorý je podriadenou organizáciou Štatistického úradu SR).</p> <p>Rozšírený obsah webu NCZI vrátane prognóz nájdete tu: https://iszi.nczisk.sk/nor.sr/ alebo z umiestnenia na stránke NCZI www.nczisk.sk v častiach –</p>
---	----------------------	---

			ATUALITY a REGISTRE
Zabezpečiť adekvátny priestor vo verejnoprávnych médiách celoročne na edukáciu obyvateľstva v oblasti prevencie nádorových ochorení.	2018 2019		<p>-v spolupráci s RTVS bol vyrobený film „Šanca na prežitie“, film bol distribuovaný cez ÚVZSR na RUVZ do Poradní zdravia</p> <p>-účasť predstaviteľov MZSR v slovenskom rozhlase – 3x Radio Regina s témou primárna a sekundárna prevencia</p> <p>-účasť v RTVS v Dámskom klube – 2x</p> <p>- dohodnuté rokovanie štátnych tajomníkov ministerstva kultúry a zdravotníctva pre účel doplnenia zmluvy so štátom</p>
Zlepšiť informovanosť občanov o samovyšetrení prsníkov, možnostiach preventívnych prehliadok, a testov upozorňujúcich na rizikové faktory – test na okultné krvácanie v stolici (TOKS), kampane v médiách, cestou zdravotných poisťovní, všeobecných lekárov, ale aj lekárov špecialistov (gastroenterológ, gynekológ a pôrodník).	2018 2019		<p>-v rámci Roku prevencie ministerstvo zabezpečilo celoslovenskú kampaň Črevo tour v 9 slovenských mestách v spolupráci s Europacolom, kampaň končila 11.5.2019</p> <p>-v spolupráci s RTVS bol vyrobený film „Šanca na prežitie“, film bol distribuovaný cez ÚVZSR na RUVZ do Poradní zdravia</p> <p>-účasť predstaviteľov MZSR (ministerka, štátny tajomník, odborníci) v televízii Markíza – 4x</p> <p>-účasť predstaviteľov MZSR v slovenskom rozhlase – 2x Radio Regina s témou primárna a sekundárna prevencia</p> <p>-účasť v RTVS v Dámskom klube – 2x</p> <p>-účasť ministerky a štátneho tajomníka v diskusných reláciách TA3- 3x</p> <p>-organizácia tlačových konferencií k spusteným skriningom – kampaň Odvahy+ Kampaň Hrášok</p> <p>-bilboardy k skriningu Kampaň odvahy + MHD polepy k mamografiám+citylight k</p>

			<p>mamografii</p> <p>-výroba letáku v spolupráci s Ligou proti rakovine – „Aj vy na ňu máte nárok“</p> <p>-MZSR v spolupráci s NOI začal informovať o téme skriningov na svojich webových stránkach</p> <p>-V spolupráci s NOI a Slovenským pacientom výroba infografiky, ktoré sú súčasťou pozvánok na skrining.</p>
Zvyšovať motiváciu občanov SR dbať o svoje zdravie, ale aj zdravotníckych pracovníkov zvýšiť účasť občanov na prevencii – zaviesť fungujúce motivačné nástroje zo strany zdravotných poisťovní.	2019		<p>MZ SR v spolupráci so všetkými zdravotnými poisťovňami, odborníkmi a patientskymi organizáciami zaviedlo štátom riadený skrining v oblasti prsníka, kolorekta a cervixu pomocou pozývacích listov, v prípade skriningu rakoviny hrubého čreva aj zasielanie testu na okultné krvácanie na základe vedeckých dôkazov.</p>
Účinná organizácia pozývania cieľovej populácie na preventívne vyšetrenia, zabezpečenie dohľadu nad priebehom preventívnych vyšetrení aj priebežné vyhodnocovanie účasti.	2019		<p>Legislatívna zmena zákona 577/2004 o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, účinný od 01.06.2019</p> <p>-Definovanie oportúnneho a populačného skriningu.</p>

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
--------------------	------------------------	--------------	----------------------------

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

ODBOR: Hygiena detí a mládeže

<p>Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity</p>	<p>2015 – 2019</p>	<p>a) Podpora zdravého štartu do života b) Podpora zdravšieho prostredia v školách c) Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení d) Podpora pohybových aktivít</p>	<p>a) Zrealizovali sa aktivity zamerané na poradenskú a konzultačnú činnosť v materských centrách b) Cieľ sa priebežne plní aktivitami: - ciele štátny zdravotný dozor so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch; - školský mliečny program, školské ovocie, - projekty zamerané na zdravý pitný režim, - podpora zdravých školských desiat - edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy na školách c) Realizácia monitoringu telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklima a pod.)</p>
<p>Projekt „Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku“</p>	<p>2015 – 2019</p>	<p>Cieľom je na základe dlhodobých štúdií zneužívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog u detí a mládeže v našej republike zistiť trendy v danej oblasti</p>	<p>V roku 2015 bola vypracovaná záverečná správa z prieskumu ESPAD (Európsky školský prieskum o alkohole a drogách), rámci ktorej sa posúdilo zneužívanie návykových látok vo vzťahu k pohlaviu, veku, typu školy, úplnosti rodiny a vyhodnotili sa trendy v tejto oblasti. V roku 2017 sa zrealizoval pilotný projekt TAD (tabak, alkohol, drogy) školského prieskumu u žiakov 8. a 9. ročníka ZŠ študentov stredných škôl v rámci prieskumov TAD1,2 a 3 a bola spracovaná záverečná správa. Na pilotný prieskum nadviazal v roku 2018 prieskum TAD 2018 a spracovala sa záverečná správa.</p> <p>V roku 2019 prebehol zber údajov európskeho projektu ESPAD a v súčasnosti sa výsledky spracovávajú.</p>

Názov úlohy	Obdobie	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
--------------------	----------------	--------------	----------------------------

Odbor: Epidemiológ

	plnenia		
Aktivity na zníženie nepriaznivých dôsledkov infekčných ochorení pomocou systematicky realizovaných programov zameraných na elimináciu alebo redukciu výskytu infekčných ochorení, ktoré významne ovplyvňujú zdravie verejnosti.	2015 – 2019	Cieľom je udržať eradikáciu poliomyelitídy v SR plnením úloh Akčného plánu na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike na obdobie od certifikácie prerušenia autochtónneho prenosu divého poliovírusu v Európskomregióne po vyhlásenie globálnej eradikácie poliomyelitídy.	Realizovali sa nasledovné aktivity: -monitorovanie všetkých akútnych chabých obrn, ktoré by mohli napodobňovať detskú obrnu, - zabezpečenie ich včasného virologického vyšetrovania na vylúčenie poliomyelitickéj etiológie každého zisteného prípadu a urýchlenu očkovaní v ohniskách nákazy, - pokračovanie dôsledne v pravidelnom očkovaní a preočkovaní detí proti detskej obrne a dosahovať vysokú zaočkovanosť - zabezpečenie očkovanie proti poliomyelitíde u detí utečencov hneď po príchode do utečeneckých táborov. - pravidelné kontrolovanie úrovne zaočkovanosti s dôrazom na problémové skupiny obyvateľstva a urýchlené doočkovanie neočkovaných osôb.
Aktivity na zníženie nepriaznivých dôsledkov infekčných ochorení pomocou systematicky realizovaných programov zameraných na elimináciu alebo redukciu výskytu infekčných ochorení, ktoré významne ovplyvňujú zdravie verejnosti.	2015 – 2019	Cieľom je elimináciu osýpok a rubeoly v SR udržať plnením úloh Akčný plán na udržanie stavu eliminácie osýpok a kongenitálneho rubeolového syndrómu a na elimináciu rubeoly v Slovenskej republiky a Aktualizované usmernenie HH SR k Akčnému plánu na udržanie stavu eliminácie osýpok a kongenitálneho rubeolového syndrómu a na elimináciu rubeoly v Slovenskej republiky	Realizovali sa nasledovné aktivity: - zabezpečenie efektívnej surveillance osýpok, rubeoly a KRS, t. j. sledovanie a hlásenie výskytu akýchkoľvek exantémových ochorení s makulo - papulóznym exantémom a horúčkou a robiť laboratórnu diferenciálnu diagnostiku každého suspektného prípadu, - pokračovanie v pravidelnom očkovaní detí a v kontrole komplexnosti a efektívnosti jeho realizácie, - v roku 2018 sa realizovali imunologické prehľady na zistenie stav imunity populácie proti osýpkam, - v ohniskách nákazy a pri podozrení na osýpky boli okamžite zabezpečené protiepidemické opatrenia vrátane okamžitého monitorovania zaočkovanosti kontaktov a imunizácie neimúnnych

			<p>proti osýpkam a rubeole, - informovanie zdravotníckych pracovníkov a verejnosti o prínosoch a rizikách spojených s očkovaním proti osýpkam a rubeole.</p>
<p>Aktivity národného programu sú zamerané na prevenciu, testovanie a epidemiologickú surveillance, poradenstvo, sledovanie a liečbu HIV/AIDS</p>	<p>2015 - 2019</p>	<p>Aktualizácia Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2017 – 2020 Cieľom boja proti HIV/AIDS je prispieť k zníženiu počtu nových infekcií HIV, k zlepšeniu prístupu k prevencii, liečbe, starostlivosti a podpore a k udržaniu kvality života ľudí s HIV/AIDS. Osobitný dôraz je potrebné zamerať na kľúčové skupiny vo zvýšenom riziku infekcie HIV. Dôležité je zabezpečiť dostupnosť včasného testovania, adekvátnu liečbu a zdravotnú starostlivosť, prenátálnu starostlivosť a testovanie žien počas tehotenstva a po pôrode, zabezpečiť včasnú diagnostiku dojčiat a okamžitú liečbu pre všetky deti s diagnostikovaným HIV. Veľký význam má psychologická a sociálna pomoc, kvalita diagnostiky infekcie HIV, laboratórne monitorovanie účinnosti liečby a zabránenie</p>	<p>Každoročne boli vypracované Správy o plnení úloh Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike. Správa o plnení úloh Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike za rok 2018. Realizovali sa nasledovné aktivity: V roku 2018 bola venovaná pozornosť základným cieľom národného programu. Pokračovalo sa v aktivitách národného programu zameraných na prevenciu HIV/AIDS, testovanie, epidemiologickú surveillance, poradenstvo, monitoring, liečbu a starostlivosť o osoby s HIV/AIDS. Prevencia HIV/AIDS bola zameraná na celú populáciu Slovenskej republiky, s dôrazom na špecifické rizikové skupiny obyvateľstva. V rámci preventívnych aktivít bola zabezpečená prevencia u klientov vo výkone väzby alebo trestu odňatia slobody. Zabezpečená bola aj prevencia u príslušníkov Ozbrojených síl Slovenskej republiky a rovnako u hasičov, záchranárov a policajtov. Vzdelávacie aktivity formou prednášok na školách a besied vykonávali všetky regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike. Zabezpečená bola aj realizácia prevencie v skupine mužov majúcich sex s mužmi, osôb poskytujúcich platené sexuálne služby a injekčných užívateľov drog predovšetkým prostredníctvom aktivít</p>

		diskriminácie.	občianskych združení. Realizované bolo testovanie v rizikových skupinách i anonymné testovanie. Bola zabezpečená adekvátne liečba osôb s HIV/AIDS.
--	--	----------------	--

Odbor: Podpory zdravia a Výchovy k zdraviu

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
Zdravotné uvedomenie a správanie obyvateľov Slovenskej republiky	2016-2019 (každé 3 roky)	Cieľom prieskumu bolo zistiť dôležité atribúty zdravotného uvedomenia a správania sa občanov SR na základe plnenia Národného programu podpory zdravia.	Výskumnú vzorku tvorili obyvatelia SR starších ako 15 rokov
Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov Slovenskej republiky	2015-2020	Zhodnotenie zdravotného stavu obyvateľstva a porovnať stav obyvateľstva s predchádzajúcou správou za roky 2012-2014.	Hodnotenie bude obsahovať demografický vývoj, vybrané chronické a iné závažné skupiny chorôb SR, výskyt vybraných inf. ochorení SR za roky 2015-2020. Environmentálne zdravie, rizikovosť populácie Slovenska podľa výskytu hlavných rizikových faktorov chronických neprenosných chorôb . Vývoj v oblastiach kardiovaskulárnych a onkologických ochorení.
Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 až 2025	2015-2025 (prebieha)	Znížiť mieru obezity populácie zo súčasného 16,9 % obéznych z celej populácie Slovenskej republiky na 15,8 % podľa OECD. Zníženie nedostatku fyzickej aktivity v kontexte Globálneho akčného plánu pre prevenciu a kontrolu chronických ochorení 2013 – 2020).	Hlavným zámerom je vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity v populácii a eliminuje epidemický výskyt nadhmotnosti a obezity. Vznikol na základe podpísania Európskej charty boja proti obezite (2006) a tematicky vychádza z Národného programu prevencie obezity.
Viem, čo zjem	2016 – prebieha	Motivovať žiakov základných škôl k vyváženému životnému štýlu, správnym stravovacím návykom a	Cieľová skupina: žiaci základných škôl, metodicky rozdelení do 2 skupín- 3., 4. ročník a 5., 6. ročník (iná metodika práce a iné edukačné pomôcky pre 3. a 4.

		podporiť ich záujem o pohybové aktivity	ročník, ako pre 5. a 6. ročník). Projekt medzinárodného charakteru, celosvetového programu Nestlé Healthy Kids, s celoslovenskou pôsobnosťou.
Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020	2017-2020	Sledovanie vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov, testovanie telesnej zdatnosti a držania tela. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi. Testovanie telesnej zdatnosti a držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov základných škôl. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi.	V súčasnosti ukončenie testovania žiakov základných škôl, následne bude spracovanie a vyhodnotenie výsledkov. Vyhodnotenie výsledkov I. etapy úlohy č. 5.1.1 NAPPPA – testovanie študentov stredných škôl: oslovených – 6708 rodičov zapojených – 123 stredných škôl (48 gymnázií, 75 SOŠ) zaradených – 3286 respondentov (48,99%) - neprišlo 560 študentov (17%) počet vyšetrených študentov – 2725 (75 / RÚVZ SR) - chlapcov 1274 - dievčat 1347 Vekové rozpätie – 13 – 17 rokov.
Vyzvi srdce k pohybu	2019	Povzbudiť formou súťaže čo najviac ľudí, aby zaradili do svojho voľného času každodenne aspoň 30 minút pohybových aktivít a žili zdravšie	Celonárodná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospelaj populácie. Ukončenie kampane, prebieha spracovanie a vyhodnotenie výsledkov.
Národný akčný plán pre problémy s alkoholom 2013- 2020	2013-2020	Prevenia nadmerného užívania alkohol. nápojov, zvýšenie celoslovenského povedomia o zodpovednej konzumácii alkohol. nápojov, zvýšenie povedomia o rozsahu a	Realizácia zdravotno-výchovnej kampane „Deň zodpovednosti“. Vytvorenie odbornej príručky pre pracovníkov pracujúcich v prevencii alkoholovej závislosti s názvom „Alkohol v Slovenskej republike“.

		povahe zdravotných problémov spôsobených škodlivým užívaním alkoholu.	
Prierezovú štúdiu o vplyve/dopade zdravotnej výchovy v prevencii alkoholovej závislosti u mládeže vo veku od 15 do 29 rokov	2013-2016	Hlavných dôvodov nárazového pitia u detí a mládeže, ktorý je novým fenoménom hlavne medzi mládežou v Európe, zistenie miery dostupnosti alkoholických nápojov u detí do 18 rokov, -postojov a názorov mladých dospelých na vplyv reklamy na alkoholické nápoje v televízii, rozhlase, tlači a konzumáciu alkoholických nápojov na verejných miestach.	Bola vykonávaná prostredníctvom zdravotno-výchovných kampaní, projektov, prednášok, besied, prostredníctvom vzorov zo sociálneho prostredia, cez médiá a iné. Reprezentatívnosť výsledkov podľa pohlavia, podľa 5 ročných vekových kategórií 15 - 19, 20 – 24 a 25 - 29 rokov a podľa oblastí - západ, stred, východ. -Výskumná vzorka- 3289 respondentov (1681 mužov a 1608 žien) - Respondentov z dediny sa zapojilo 48,8 % a z mesta 50,8 %. - Štúdia sa uskutočnila v 57 okresoch Slovenskej republiky (72,15 %). - Výsledky z prierezovej štúdie boli prezentované na odborných konferenciách a odborných pracovných skupinách: napr. vo všeobecnosti možno konštatovať, že muži užívali alkohol vo väčšej miere, viackrát do mesiaca až denne pilo 12,8% z nich v porovnaní s 5,3% žien. Muži takisto pili vo väčšej miere nárazovo. napr. v oblasti varovných značení bolo ako najviac efektívne označenie u mužov i žien: „Konzumácia alkoholických nápojov počas tehotenstva môže vážne poškodiť/ohroziť zdravie dieťaťa“. Viac mužov (44%) ako žien (36%) si myslí, že zavedenie varovných označení nebude mať význam. To isté si myslí 43% respondentov vo vekovej kategórii

			<p>15-19 rokov, 41% vo vekovej kategórii 20-24 rokov a 37% vo vekovej kategórii 25-29 rokov.</p> <p>napr. z oblasti reklamy: celkovo 7% respondentov hodnotilo, že reklama na alkoholické nápoje ovplyvňuje ich konzumáciu alkoholu, pričom sa tak vyjadrilo viac mužov ako žien.</p>
Linka pomoci na odvykanie od fajčenia	2016- prebieha	<p>Poskytnúť volajúcim základnú prvotnú pomoc v procese odvykania od fajčenia a to hlavne s cieľom zlepšiť informovanosť o spôsoboch odvykania od fajčenia, zvýšiť motiváciu pre ukončenie fajčiarskeho návyku a zvýšiť stupeň zdravotného uvedomenia.</p>	<p>Prevádzka zabezpečená všetkými regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva v Slovenskej republike v dvojtýždenných intervaloch podľa vopred naplánovaného harmonogramu, pričom prevádzka telefonickej linky je v <i>pracovných dňoch v čase od 8:00 – 15:00 hod</i></p>
Zákon 89/2015 o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov	2015- prebieha	<p>Upravuje:</p> <p>a) podmienky, ktoré sa týkajú zložiek a emisií tabakových výrobkov</p> <p>b) podmienky označovania a balenia tabakových výrobkov vrátane zdravotných varovaní</p> <p>c) podmienky uvádzania na trh a označovania výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami, najmä elektronických cigariet</p>	

Odbor: Preventívne pracovné lekárstvo

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
<p>Zdravé pracovné a životné podmienky</p> <p>a) pracovné prostredie</p>	<p>2015-2019</p>	<p>Ochrana a podpora zdravia pri práci – vytváranie zdravých pracovných podmienok</p>	<p>Prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby (PZS) zabezpečiť ochranu zdravia zamestnancov na pracovisku. PZS zabezpečuje starostlivosť o ochranu zdravia zamestnancov a je odbornou a poradenskou službou pre zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia pri práci. Prostredníctvom zefektívnenia činnosti PZS, presadzovania kvality pri výkone činnosti PZS, sledovania zabezpečenia PZS u zamestnávateľov v SR a systematickej kontroly je zabezpečené vytváranie zdravých pracovných podmienok. Zdravotný dohľad v celom rozsahu činnosti PZS vykonávalo k 31.12.2018 v tímoch PZS dodávateľským spôsobom 80 fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb. Dohľad nad pracovnými podmienkami zamestnancov vykonávajúcej práce v kategórii 1 a 2 vykonávalo k 30.08.2019 348 lekárov a verejných zdravotníkov.</p>
<p>Zdravé pracovné a životné podmienky</p> <p>a) pracovné prostredie</p>	<p>2015-2019</p>	<p>Znižovanie zdravotných rizík v pracovnom prostredí zamestnancov</p>	<p>Rizikové práce sú práce, pri ktorých je zvýšené riziko poškodenia zdravia zamestnancov pri práci. Ich vyhlásenie je pre zamestnávateľa spojené s celým radom povinností v oblasti ochrany zdravia pri práci, ako je napríklad vykonávanie opatrení na zníženie alebo odstránenie rizika poškodenia zdravia pri práci, zvýšený zdravotný dohľad pracovnou zdravotnou službou vrátane zabezpečenia cielených lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci</p>

			<p>u zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce. ÚVZ SR v súlade s kompetenciami vyplývajúcimi zo zákona č. 355/2007 Z. z. vedie centrálny register rizikových prác, t.j. sumarizuje a spracováva údaje o rizikových prácach evidované v jednotlivých RÚVZ v SR. K 31.12.2018 bolo v Slovenskej republike evidovaných v centrálnom registri rizikových prác 106 536 zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikové práce. V porovnaní s rokom 2015 kedy bolo evidovaných 101 474 zamestnancov sme zaznamenali stúpajúci trend počtu rizikových prác, avšak ten bol ovplyvnený legislatívnymi úpravami expozičných limitných hodnôt niektorých faktorov práce pôsobiacich na zamestnancov a tiež zdokonaľujúcimi sa postupmi objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia. Dlhodobo sledovaný trend (od roku 1995) je klesajúci.</p>
<p>Zdravé pracovné a životné podmienky</p> <p>a) pracovné prostredie</p>	<p>2015-2019</p>	<p>Podpora zdravia pri práci</p>	<p>V rámci podpory zdravia pri práci úrady verejného zdravotníctva poskytujú priebežne odborné poradenstvo, zapájajú sa do Európskych informačných kampaní Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao), do európskych kampaní SLIC a vybrané RÚVZ riešia aj intervenčnú úlohu Zdravé pracoviská priamo na pracoviskách vybraných podnikov.</p> <p>Cieľom je zlepšovanie zdravotného stavu zamestnancov usmerňovaním realizácie intervenčných programov, vedením informačných kampaní, cieleným poradenstvom pre zamestnávateľov a zamestnancov v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci a v spolupráci</p>

			<p>s PZS.</p> <p>Pracovníci odborov a oddelení PPL ÚVZ SR a RÚVZ v SR priebežne poskytovali odborné poradenstvo, konzultácie a informácie pre zamestnancov, fyzické osoby - podnikateľov, zamestnávateľov, PZS, pre verejnosť aj pre médiá. V poradenstve pre zamestnávateľov a zamestnancov prevládali najmä témy súvisiace s aktuálnymi legislatívnymi úpravami v ochrane zdravia pri práci, témy súvisiace so vznikom nových pracovísk a priemyselných prevádzok v regiónoch a témy týkajúce sa faktorov práce a pracovného prostredia.</p>
<p>Zdravé pracovné a životné podmienky</p> <p>a) pracovné prostredie</p>	2015-2019	Udržanie klesajúceho trendu výskytu chorôb z povolania	<p>Vývoj počtu chorôb z povolania v Slovenskej republike je za ostatné roky pomerne ustálený; každoročne je hlásených cca 350 - 400 nových prípadov chorôb z povolania. V r. 2015 bolo v SR hlásených 328 chorôb z povolania a profesionálnych otráv, pričom z celkového počtu novovzniknutých prípadov sa ženy podieľali 35 % (114 prípadov). V r. 2018 bolo v SR hlásených 308 prípadov chorôb z povolania a profesionálnych otráv, pričom z celkového počtu novozistených prípadov ženy tvorili 39,4 % (t. j. 121 prípadov). V kontexte hlásených profesionálnych poškodení zdravia zaznamenávame klesajúci trend.</p>
<p>Zdravé pracovné a životné podmienky</p> <p>a) pracovné</p>	2015-2019	Zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov prostredníctvom nových legislatívnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci	<p>Odbor PPL ÚVZ SR pripravil nové legislatívne úpravy v oblasti ochrany zdravia pri práci: Rok 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • novela vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z.

prostredie			<ul style="list-style-type: none"> • novela NV SR č. 356/2006 Z. z. • novela vyhlášky MZ SR č. 99/2016 Z. z. <p>Rok 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • novela zákona č. 355/2007 Z. z. • novela vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. • novela NV SR č. 355/2006 Z. z. <p>Rok 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • novela zákona č. 355/2007 Z. z. <p>Rok 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhláška MZ SR č. 99/2016 Z. z. • novela vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. • NV SR č. 209/2016 Z. z. <p>Rok 2015</p> <ul style="list-style-type: none"> • novela zákona č. 355/2007 Z. z. • novela NV SR č. 355/2006 Z. z. • novela NV SR č. 356/2006 Z. z.
Zdravé pracovné a životné podmienky a) pracovné prostredie	2015-2019	Spoločné dozorné aktivity s inými orgánmi dozoru a vzájomná výmena informácií v oblasti kontroly pracovných podmienok	<p>Na základe vzájomnej dohody Úradu verejného zdravotníctva SR a Národného inšpektorátu práce sa v rokoch 2015-2019 uskutočnili spoločné previerky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce, ktorých zameranie si dohodol príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) a inšpektorát práce (IP) podľa aktuálnej situácie v regióne, pričom voľba subjektov bola ponechaná na vzájomnú dohodu príslušných RÚVZ a IP.</p> <p>Úrad verejného zdravotníctva SR spolupracuje s Národným inšpektorátom práce v rámci Poradného orgánu hlavného</p>

			<p>hygienika SR a generálneho riaditeľa NIP pre spoluprácu a koordináciu činností v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na spoločných zasadnutiach cca 2 krát ročne a ad hoc.</p> <p>RÚVZ v sídle kraja uskutočňovali s príslušnými IP spoločné štvrťročné pracovné stretnutia za účelom vzájomnej výmeny informácií a skúseností na regionálnej úrovni, pričom formu komunikácie si vzájomne dohodli orgány dozoru podľa aktuálnej situácie.</p> <p>Spoločné dozorné aktivity vykonali orgány verejného zdravotníctva aj v spolupráci so Slovenskou inšpekciou životného prostredia a inými orgánmi dozoru v rámci ŠZD podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom spoločných aktivít bolo zisťovanie úrovne dodržovania platnej legislatívy v oblasti ochrany zdravia zamestnancov.</p>
<p>Zdravé pracovné a životné podmienky</p> <p>a) pracovné prostredie</p>	2018-2019	Elektronické oznamovanie kategórie práce 2 zamestnávateľmi prostredníctvom elektronického dotazníka	<p>Informácia o faktoroch práce a pracovného prostredia, vyskytujúcich sa pri práci, ktoré sa môžu podieľať na vzniku chorôb z povolania alebo iných poškodení zdravia súvisiacich s prácou, zabezpečí informovanosť o pracovných expozíciách zamestnancov. Z tohto dôvodu je potrebné evidovať a poznať mieru expozície jednotlivým faktorom práce už na úrovni kategórie 2 a to aj na celoslovenskej úrovni. Elektronické oznámenia zamestnávateľov o prácach v kategórii 2 budú spracované informačným systémom ÚVZ SR.</p>

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
--------------------	------------------------	--------------	----------------------------

Odbor: Životné prostredie

<p>Zapájanie sa do národných a medzinárodných aktivít zameraných na sledovanie najvýznamnejších determinantov určujúcich kvalitu životného prostredia a verejného zdravia nielen na Slovensku</p>	<p>2015-2019</p>	<p>Vytvorenie Európskej siete expertov a príslušných relevantných inštitúcií, ktorí sa zaoberajú problematikou kontaminovaných území z hľadiska ich vplyvu na zdravie.</p>	<p>Cieľ bol zrealizovaný prostredníctvom účasti v medzinárodnom projekte ICSHNet . Bola to spoločná aktivita krajín EÚ v riešení problematiky priemyselne kontaminovaných území z hľadiska ich zdravotného aspektu. Úloha splnená.</p>
<p>Rozšírenie siete staníc PIS v SR, zvyšovanie kvalifikácie a odborného kreditu pracovníkov, riešenie možnosti eliminácie najvýznamnejších alergénov, informovanie verejnosti</p>	<p>2015 - súčasnosť</p>	<p>Hlavným cieľom je poskytovať presné a včasné informácie o obsahu alergizujúcich organických častíc – peľu a spór plesní v ovzduší prostredníctvom peľovej informačnej služby (PIS).</p>	<p>Od roku 2014 intenzívne pracujeme na možnosti získania NFP v rámci OPKŽP. Podmienkou bolo tematické nastavenie OPKŽP tak, aby mohol rezort zdravotníctva oprávnené čerpať finančné prostriedky. Po mnohých rokoch sa nám podarilo presadiť aby jedným z adaptačných opatrení operačného programu na zmenu klímy bolo prispôbenie sa meniacim podmienkam v dôsledku predlžovania peľovej sezóny. Od roku 2017 sa následne pripravuje projektový zámer, ktorý by mal byť predložený na schválenie o NFP v roku 2020. Úloha trvá.</p>
<p>Zvyšovanie informovanosti o vyskytujúcich sa rizikách, ktoré ovplyvňujú zdravie.</p>	<p>2016-2019</p>	<p>Vydanie a distribúcia informačných letákov pre verejnosť týkajúcich sa vody na kúpanie a pitnej vody, významu ľudského biomonitoringu.</p>	<p>V rámci sledovaného obdobia bolo vydaných 5 informačných letákov „Zdravá pitná voda z vlastnej studni“, „Význam horčička a vápnika v pitnej vode“, „Preplávajme letom bezpečne“, „Buďme ohľaduplní, kúpme sa zdravšie“ a „Veda a politika pre zdravšiu budúcnosť“. Úloha splnená.</p>

<p>Sledovanie hlukovej záťaže obyvateľstva, zvyšovanie povedomia obyvateľstva o škodlivých účinkoch hluku na zdravie ľudí</p>	<p>2018 - súčasnosť</p>	<p>Vydanie a distribúcia informačného letáku o zdravotných rizikách environmentálneho hluku.</p>	<p>Na základe vedeckých poznatkov a praxe zo ŠZD sa v súčasnosti pripravuje informačný leták o environmentálnom hluku a jeho vplyve na zdravie. Leták bude určený širokej verejnosti, rovnako relevantným lokálnym autoritám a záujmovým skupinám, ktoré sa zaoberajú územným plánovaním a do značnej miery môžu odporúčania na minimalizáciu hluku zapracovať do svojich programov, stratégií, akčných plánov atď.. Úloha trvá.</p>
<p>Spolupodieľanie sa na vypracovaní a testovaní jednotného rámca pre hodnotenie expozície populácie voči chemickým látkam pochádzajúcich zo životného prostredia.</p>	<p>2016- 2022</p>	<p>Participácia medzinárodnom projekte HBM4EU na</p>	<p>V roku 2016 sa pod záštitou slovenského predsedníctva v Rade EÚ konalo v Bruseli podujatie na zahájenie európskej iniciatívy v oblasti ľudského biomonitoringu. Podujatie organizoval ÚVZ SR v spolupráci s MZ SR a Európskou komisiou. Zúčastnilo sa ho viac ako 300 účastníkov z 26 krajín EÚ. Podujatie otvoril štátny tajomník MZ SR p. Stanislav Špánik. Následne vystúpili komisár pre vedu, výskum a inovácie Carlos Moedas, komisár pre zdravie a bezpečnosť potravín Vytenis Andriukaitis, komisár pre životné prostredie, námorné záležitosti a rybníctvo Karmenu Vella, zástupca komisára pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP Antti Peltomäki a zástupkyňa z EK - JRC Charlina Vladimirova Vitcheva. Predmetom stretnutia bol otvorený dialóg o očakávaní tejto iniciatívy na celoeurópskej, ako aj národnej úrovni. Európska iniciatíva pre ľudský biomonitoring je združená v rámci medzinárodného</p>

			projektu HBM4EU, ktorého sme súčasťou. Realizácia projektu odštartovala v januári 2017. Koniec projektu je k 31. 12. 2022. Úloha trvá
Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov

Odbor: Hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

<p>9. revízia Odporúčaných výživových dávok pre obyvateľov SR</p>	<p>2015</p>		<p>Uverejnené vo Vestníku MZ SR čiastka 4 – 5 zo dňa 19. júna 2015 sú zostavené pre 29 fyziologických populačných skupín (z toho 11 skupín tvoria deti a dospelávajúca mládež), diferencovaných podľa pohlavia a veku. Sú koncipované ako odporúčaný denný príjem energie a vybraných nutričov (priemerné hodnoty energie a vybraných nutričov), so zohľadnením fyziologických požiadaviek zdravého organizmu (podľa BMI) , pre špecificky členené populačné skupiny. V nadväznosti na uvedené sú OVD určené pre diétne plánovanie uvedených populačných skupín. Môžu byť tiež použité v dennom stravovaní zdravých jednotlivcov. Pri zostavení OVD sa vychádzalo z aktuálnych údajov o vedeckom hodnotení energie a vybraných nutričov podľa vedeckých stanovísk EFSA</p>
<p>Národný predpis pre regulovanie soli vo vybraných potravínach</p>	<p>2015</p>	<p>Zníženie soli vo vybraných potravinách.</p>	<p>Výnos Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. marca 2015 č. S08975-OL-2014. Na základe uvedeného bol obsah pridávanej soli znížený najmä v komoditách chleba apekárske výrobky o 10% a v hotových pokrmoch o 30%.</p>
<p>Akčný plán pre potraviny a výživu na roky 2017 – 2025</p>	<p>2017- 2025</p>	<p>Zabrániť predčasným úmrtiam a významne znížiť záťaž súvisiacu s výživou, predchádzať neprenosným ochoreniam, obezite a možným formám podvýživy, ktoré sú silne ovplyvnené sociálnymi determinantami zdravia</p>	<p>V tejto súvislosti v oblasti rizikových faktorov vo výžive je potrebné pokračovať:</p> <p>A. Znižovať príjem</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kuchynskej soli na 5 g na deň u dospelaj populácie a na 3 g na deň u detí 2) nasýtených tukov najviac na 10% energetického príjmu 3) trans-mastných kyselín

		<p>a ktoré môžu mať významný negatívny vplyv na pohodu a kvalitu života“.</p>	<p>najviac na 1% energetického príjmu 4) cukrov najviac na 10% energetického príjmu B. Zvyšovať príjem 1) vlákniny na 25 až 30 g na deň 2) poly nenasýtených mastných kyselín typu n-3 a n-6 3) antioxidantov ako sú vitamínyC,E. Voľba "komponentov na podporu zloženia potravín“ kladie dôraz na kategórie potravín, ktoré obsahujú pozitívne zložky, napr. -vlákninu, kde patria celozrnné výrobky na báze obilnín, zelenina, strukoviny, ovocie, zemiaky; -bielkoviny a vápnik v mliečnych výrobkoch; bielkoviny v mäsových a rybích výrobkoch; -poly-nenasýtené mastné kyseliny v rastlinných nerafinovaných olejoch a tukoch, rybách a v rybacích výrobkoch; Vitamíny a minerálne látky v ovocí,zelenine,strukovinách a zemiakoch.</p>
<p>V oblasti intervencie zdravej výživy.</p>	<p>Priebežne</p>	<p>Poskytované individuálne, skupinové a hromadné poradenstvo.</p>	<p>Zohrávajú významnú úlohu poradne zdravej výživy, ktoré sú zriadené, ktoré sú začlenené k odborom zdravotnej výchovy, odborom verejného zdravotníctva, Poradenským centram správnej výživy a úpravy hmotnosti a Poradniam zdravia zriadenými na RÚVZ v SR. Priebežne je v rámci týchto poradní poskytované individuálne, skupinové a hromadné poradenstvo.</p>

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	<p>Pracovníci odborov a oddelení hygieny výživy jednotlivých RUVZ. V spolupráci s pracovníkmi Poradní zdravia taktiež každoročne zaraďujú do systému práce monitoring výživy prostredníctvom sledovania stravovacích návykov napr. projekt „Sledovanie výživového stavu vybraných vekových skupín dospelaj populácie obyvateľov Slovenskej republiky“, údaje sú zbierané na regionálnych úrovniach.</p>

<p>Podpora pohybovej aktivity využívaním verejnej osobnej a nemotorovej (cyklistickej a pešej) dopravy s cieľom zvýšenia celkovej kvality života a zdravého životného štýlu obyvateľstva v podtexte vytvárania zdravých pracovných a životných podmienok na pracoviskách a v školách.</p>	<p>2015 - 2019</p>	<p>1. zdravý životný štýl, 7. zdravé pracovné podmienky, 8. zdravé životné podmienky, 11. pohybová aktivita.</p>	<p>V rokoch 2015 až 2019 vyhlasoval rezort dopravy a výstavby SR v vždy mesiacoch máj celonárodnú kampaň „Do práce na bicykli“ a súbežne aj celonárodnú kampaň „Do školy na bicykli“.</p> <p>Účasť na obidvoch kampaniach mala stúpajúcu tendenciu.</p> <p>V roku 2019 sa šiesteho celonárodného ročníka kampane Do práce na bicykli zúčastnilo 99 samospráv a 12 687 účastníkov.</p> <p>Súbežne sa kampane Do školy na bicykli zúčastnilo 136 základných škôl a 3222 žiakov.</p> <p>Obidve celonárodné kampane prispievajú k zvýšeniu povedomia o pozitívnom vplyve <u>pohybovej aktivity</u> –jazdy na dvoch kolesách pre <u>zdravý životný štýl</u>.</p> <p>Kampane vytvárajú zároveň prirodzený tlak na samosprávy a zamestnávateľov v oblasti vytvárania <u>zdravých pracovných podmienok</u> pre bezpečnú jazdu v mestách a obciach, ako aj v okolí škôl a školských zariadení.</p> <p>Vo všeobecnosti tak kampane vytvárajú predpoklady pre <u>zdravé životné podmienky</u> obyvateľstva.</p> <p>V ich organizovaní bude rezort pokračovať v mesiacoch máj aj v nasledujúcich rokoch.</p>
---	--------------------	--	--

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie cieľov
Školský program	2017-2018 2022-2023	Zvýšiť spotrebu ovocia, zeleniny a mlieka a výrobkov z nich u detí a žiakov, vplývať na zmenu stravovacích návykov, zvýšiť vedomosti detí o zdravotných účinkoch ovocia, zeleniny a mlieka a výrobkov z nich.	Hodnotiaca správa Slovenskej republiky pre program podpory spotreby ovocia a zeleniny u detí žiakov v školách Celková správa za 5 rokov – k 1.3.2023.
Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v SR	Každoročne	Správa prezentuje súhrnné výsledky vyšetrení a testov vykonaných za určený kalendárny rok a zhodnotenie národnej epidemiologickej situácie u ľudí a zvierat so zameraním na trendy a zdroje zoonotických a alimentárnych nákaz. Správa sa pripravuje v spolupráci s expertmi z kontrolnej a výskumnej sféry v oblasti zdravia ľudí, zvierat a ŽP. Správa je štruktúrovaná podľa pôvodcu zoonóz, epidemiologickej situácie, epizootologickej situácie, obsahuje zhodnotenie stavu v oblasti potravín, krmív, životného prostredia a vody a o mikrobiálnej rezistencii voči ATB.	Správa je zverejnená na webovom sídle MPRV SR .

<p>Stav mikrobiálnej rezistencie v SR</p>	<p>2016</p>	<p>Správa popisuje ako ochorenia ľudí, tak spotrebu ATB v humánnej a veterinárnej sfére, porovnanie a spotreby ATB s ČŠ, systém kontroly rezistencie v nemocniciach, aj veterinárnej oblasti, potravinách a prostredí, zároveň programy minimalizácie rezistencie, stav a trendy v humánnej, veterinárnej oblasti, potravinách a prostredí.</p>	<p>Správa je zverejnená na webovom sídle MPRV SR.</p>
<p>Poskytovanie informácií spotrebiteľom a spotrebiteľským združeniam</p>	<p>Pravidelne</p>	<p>Spolupráca so spotrebiteľskými združeniami sa realizuje najmä elektronickou komunikáciou, spotrebiteľským združeniam sú pravidelne zasielané materiály pre zvýšenie informovanosti, ale i podklady pre slovenského zástupcu spotrebiteľov na rokovanie v európskej organizácii spotrebiteľských združení BEUC. Informovanosť spotrebiteľskej verejnosti o hodnoteniach rizika spracovaných EFSA.</p>	<p>Národný kontaktný bod EFSA v SR na sociálnej sieti (Facebook) ako i na webovom sídle MPRV SR pravidelne informuje spotrebiteľov o hodnotenia rizika spracovaných EFSA, zverejňuje krátke informačné správy týkajúce sa bezpečnosti celého potravinového reťazca, informuje o nevyhovujúcich potravinových výrobkoch a prostredníctvom sociálnej siete propaguje informácie pre spotrebiteľov. Vyhodnotenie: dotazník spokojnosti, počet návštev a stiahnutých dokumentov z webového sídla.</p>

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Rezort MH SR do Národného programu podpory zdravia v zmysle svojich kompetencií a činností nenavrhol žiadne opatrenia a následne preto nepredkladá ani ich plnenie.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVV a Š SR“) v spolupráci s jednotlivými organizačnými zložkami napr. Sekcia regionálneho školstva, Odbor mládeže, Sekcia športu ako aj v spolupráci s priamo riadenými organizáciami ako sú Štátny pedagogický ústav a Metodicko-pedagogické centrum v Slovenskej republike prispieva k napĺňaniu opatrení vyplývajúcich pre rezort školstva z aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike nasledovne.

Preventívne opatrenia, zamerané na znižovanie výskytu chronických neinfekčných ochorení

Opatrenia zamerané primárne na podporu zdravého životného štýlu pre oblasti

1. výživa a stravovacie zvyklosti
2. fyzická inaktivita
3. prevencie sociálno-patologických javov užívania tabaku, alkoholu a drog

Primárne je cieľ podpory zdravého životného štýlu zakotvený v odporúčaníach definovaných vo všeobecnej časti **Štátneho vzdelávacieho programu**. Podpora zdravého životného štýlu je súčasťou aj obsahových a výkonových štandardov povinných vyučovacích predmetov a cieľov vybraných prierezových tém

- zdravie a pohyb
- človek a príroda
- technika a ekonomika v domácnosti
- osobnostný a sociálny rozvoj
- mediálna výchova

Súčasťou vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením je vzdelávacia oblasť **Zdravie a pohyb**. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života, ktoré tvoria obsah predmetov

- zdravotná telesná výchova a rozvíjanie pohybových zručností
- telesná a športová výchova
- biológia
- etická výchova
- technika a svet práce

Zdôrazňujeme, že aktualizované potreby pre školy preventívne formulujeme v rámci Pedagogicko - organizačných pokynov na aktuálny školský rok, kde zároveň uvádzame aj odporúčané/dostupné praktické zdroje a námety pre pedagogických zamestnancov škôl a ŠZ.

Metodicko-pedagogickými centrami (priamoriadených organizácií rezortu školstva), ktoré poskytujú pedagogickým zamestnancom škôl a ŠZ vzdelávanie v akreditovaných vzdelávacích programoch (AVP), sa realizujú aj neakreditované formy vzdelávania (NFV), v rámci ktorých sa pripravujú učebné zdroje a iné didaktické materiály v oblasti:

podpory zdravia a zdravej výživy

Revízia obsahu predprimárneho vzdelávania: Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

pohybových aktivít

Zdravý životný štýl ako výsledok zážitkového učenia,

Pohybové hry - efektívny prostriedok zvyšovania pohybovej aktivity školy,

Outdoorové aktivity vo výchove mimo vyučovania - Orientačný beh v telesnej a športovej výchove na základných a stredných školách a ďalšie

prevencia proti škodlivým a rizikovým faktorom (drogy, alkohol, tabak a pod.)

koordinátor prevencie závislostí a sociálno-patologických javov, aktuálne problémy v prevencii sociálno-patologických javov

Rozvoj kompetencií odborných zamestnancov v prevencii sociálno-patologických javov u žiakov z marginalizovaných rómskych komunít.

Metodicko-pedagogické centrum publikovalo nasledovné učebné zdroje

- Vzdelávacia oblasť zdravie a pohyb
- Výchova k zdravému životnému štýlu v predprimárnom vzdelávaní
- Bezpečnosť a ochrana zdravia detí: Na detských ihriskách
- Edukácia zdravotne znevýhodnených pre OZ
- Koordinátor drogovej prevencie

Metodiky sú dostupné pre školy aj v elektronickej podobe na webovom sídle <http://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/vsetci-robia-k-prevencii-skole.html>. Prípadne školy môžu využiť možnosť zúčastniť sa na metodických podujatiach cielených na uplatňovanie prevencie v školskej praxi.

Taktiež na webovom sídle <http://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/>. Štátny pedagogický ústav ponúka/uverejňuje aj ďalšie podklady a zdroje využiteľné pri prevencii.

Systemová podpora oblasti „šport a zdravie“ je zakotvená v Konceptcii štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020.

Každoročne sú podporované projekty športových a iných občianskych združení prostredníctvom dotačnej výzvy. Taktiež v oblasti športu sa poskytujú finančné prostriedky na projekty

- školského športu,

- univerzitného športu
- športu pre všetkých
- na podporu a rozvoj turistických a cykloturistických trás
- pre popularizáciu pohybových aktivít detí, mládeže a seniorov.

Projekty školského športu, univerzitného športu a športu pre všetkých sú každoročne finančne podporované rezortom školstva a sú zamerané na organizovanie aktivít, ktoré masovo zapájajú nielen deti a mládež, ale všetky kategórie obyvateľstva vrátane seniorov do pohybových aktivít.

Okrem podnetu k pohybu a športovaniu tieto podujatia obsahujú aj osvetovo – informačnú zložku. Informujú a vychovávajú mladú i staršiu populáciu o význame pestovania aktívneho životného štýlu pre podporu zdravia, najmä vo forme pravidelného športovania a cvičenia vo voľnom čase. Rovnako projekty zamerané na podporu a rozvoj turistických a cykloturistických trás, ako aj projekty pre popularizáciu pohybových aktivít detí, mládeže a seniorov prispievajú k zvýšeniu pohybovej aktivity obyvateľstva a zdravého životnému štýlu.

Od roku 2015 sa rezort školstva sa pripája k iniciatíve Európskej komisie - Európsky týždeň športu, ktorý sa koná pravidelne v septembri a predstavuje zvýšenie pohybovej aktivity obyvateľstva.

Národným koordinátorom Európskeho týždňa športu na Slovensku je Národné športové centrum, priamo riadená organizácia ministerstva. Prostredníctvom Európskeho týždňa športu vyzýva k pohybu všetkých Slovákov bez ohľadu na vek, zázemie či športovú úroveň, a to nielen počas tohto týždňa, ale po celý rok. Organizátori športových podujatí majú možnosť zaregistrovať svoje podujatie a stať sa oficiálnou súčasťou celoeurópskej kampane.

MŠVVaŠ SR prostredníctvom cieľov a opatrení zakotvených v Akčnom pláne pre napĺňanie Koncepcie rozvoja práce s mládežou na roky 2016-2020 v rokoch 2019-2020 poskytovala priestor v rámci voľnočasových aktivít kľúčovým aktérom práce s mládežou v kapitole Zdravie a zdravý životný štýl. Cieľom bolo, aby sa mládež podieľala na zlepšení zdravotného (telesného a duševného) prostredníctvom lepšej informovanosti o problematike a prostredníctvom realizácie a financovania aktivít zameraných na zdravý životný štýl“, nasledovnými opatreniami:

- podporovať informačné, osvetové a výchovné kampane cielené na mládež v oblasti telesného a duševného zdravia na regionálnej a celonárodnej úrovni,
- zväziť realizáciu kampane „Je normálne si nechať poradiť“ s cieľom poukázať v spoločnosti na pozitívna komunikácie a spolupráce s odborníkmi s cieľom podpory psychického zdravia mládeže,
- podporovať pro-environmentálne a ekologicky udržateľné správanie mladých spotrebiteľov,
- vytvoriť databázu príkladov dobrej praxe v oblasti prevencie a výchovy k telesnému a duševnému zdraviu a environmentálnej výchovy,
- podporiť vzdelávacie programy a projekty zamerané na prevenciu a podporu duševného zdravia a udržiavania mentálnej kondície mládeže, vytvoriť priestor pre vzorové systémové riešenia s cieľom prispieť k zvýšeniu kvality a k ich vzájomnému sieťovaniu.

V rámci podpory rozvoja školského stravovania sú na webovom sídle rezortu školstva zverejňované Materiálno-spotrebné normy a receptúry pre školské stravovanie s aplikáciou najnovších výživových trendov v oblasti výživy detí.

Ide najmä o presadzovanie zmeny stravovacích návykov prostredníctvom opatrení smerujúcich ku skvalitneniu prostredia v škole.

1. Výživa a stravovacie zvyklosti

Hlavné ciele

Presadzovať nové koncepcie rozvoja všetkých foriem spoločného stravovania

obyvateľstva, najmä školského stravovania.

Aktivity vedúce k zlepšeniu súčasného stavu

Rozvíjanie programov podpory zdravia so zameraním na rôzne vekové skupiny s cieľom monitorovania výživových zvyklostí a zlepšenia výchovy a informovanosti konzumentov v oblasti správnej výživy.

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie
Presadzovať rozvoj školského stravovania.	2015-2019	Rozvoj školských programov podpory zdravia.	Školský mliečny program 55,37 %-ná zapojenosť škôl/ŠZ. Program ovocie a zelenina do škôl 67,50 %-ná zapojenosť škôl/ŠZ.
Monitoring výživových zvyklostí.	2015-2019	Tematické kontroly zamerané na: -obsah pridanej soli -obsah pridaného cukru v jedlách v ZŠS pri ŠJ MŠ a ZŠ.	Počet kontrol v SR – 84 .
Zlepšenie informovanosti v oblasti výživy.	2015-2019	Metodické usmernenia rezortu školstva a OÚ OŠ MV SR.	V rámci podpory rozvoja školského stravovania sú na webovom sídle rezortu školstva zverejňované Materiálno-spotrebné normy a receptúry pre školské stravovanie s aplikáciou najnovších výživových trendov v oblasti výživy detí. Ide najmä o presadzovanie zmeny stravovacích návykov prostredníctvom opatrení smerujúcich -ku skvalitneniu prostredia v škole -ku skvalitneniu potravín pre účely výroby jedál -ku skvalitneniu školského mliečného a ovocného programu . Aktuálne rezort školstva od roku 2015 zverejňoval finančné podmienky pre výrobu jedál a nápojov v školskom stravovaní , aby bola zabezpečená filozofia podpory školského stravovania prostredníctvom - najvyššej kvality - za najnižšiu cenu. Rezort školstva podporoval opatrenia

			<p>smerujúce k napĺňaniu cieľov NPPZ alokovaním finančných zdrojov na jednotlivé aktivity (napr. v podobe výziev). Celková finančná čiastka alokovaná a poskytnutá na realizáciu všetkých uvedených aktivít v rámci rezortu školstva za obdobie rokov 2015-2019 predstavuje výšku 594.140,- eur.</p> <p>OÚ OŠ vydali 12 metodických usmernení pre ZŠS vo svojej územnej pôsobnosti.</p>
--	--	--	--

2. Fyzická inaktivita, dôležitosť podporovania fyzickej aktivity

Hlavný cieľ

vytvárať podporné fyzické, sociálne a kultúrne prostredie pre činnosti, ktoré zvýšia pohybovú aktivitu a fyzickú zdatnosť populácie.

Aktivity vedúce k zlepšeniu súčasného stavu

spolupráci s mestami, obcami a samosprávnymi krajmi otvorenie športovísk, školských ihrísk a telocviční verejnosti, organizovanie spoločných športových aktivít rodičov s deťmi,

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie
Vytvárať podporné fyzické, sociálne a kultúrne prostredie pre činnosti, ktoré zvýšia pohybovú aktivitu a fyzickú zdatnosť populácie	2015-2019	<p>Systémová podpora oblasti „práce s mládežou“ a „šport a zdravie“.</p> <p>Podpora práce s mládežou.</p> <p>Podpora športu a informovanosť.</p>	<p>Systémová podpora práce s mládežou a športu je zakotvená :</p> <p>-v koncepcii rozvoja práce s mládežou na roky 2016-2020</p> <p>-v koncepcii štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020.</p> <p>Rezort školstva poskytoval priestor v rámci voľno časových aktivít kľúčovým aktérom práce s mládežou v kapitole Zdravie a zdravý životný štýl a to prostredníctvom realizácie a financovania aktivít zameraných na zdravý životný štýl.</p> <p>Každoročne sú podporované projekty športových a iných občianskych združení prostredníctvom dotačnej výzvy a poskytuje finančné prostriedky v oblasti športu na projekty</p> <p>- školského športu, univerzitného športu , športu pre všetkých, na podporu a rozvoj turistických a cykloturistických trás , pre popularizáciu pohybových aktivít detí, mládeže a seniorov.</p> <p>Tieto podujatia obsahujú aj osvetovo – informačnú zložku. Informujú a vychovávajú mladú i staršiu populáciu o význame pestovania aktívneho životného štýlu pre podporu zdravia, najmä vo forme pravidelného športovania a cvičenia vo voľnom čase. Rovnako projekty zamerané na podporu a rozvoj turistických a cykloturistických trás, ako aj projekty pre popularizáciu pohybových aktivít detí, mládeže a seniorov prispievajú k zvýšeniu pohybovej aktivity obyvateľstva a zdravému životnému štýlu.</p>

3. Tabak, alkohol, drogy

Hlavné ciele

zefektívniť preventívne opatrenia zamedzujúce konzumáciu alkoholu, fajčenie a užívanie drog najmä medzi mládežou.

Aktivity vedúce k zlepšeniu súčasného stavu

podporovanie preventívnych programov, zameraných na škodlivosť fajčenia, užívania alkoholu a drog, podporovanie preventívnych programov zameraných na zmysluplné využívanie voľného času.

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenie
Zefektívnenie preventívnych programov zamedzujúcich konzumáciu alkoholu, fajčenie a užívanie drog medzi mládežou.	2015 - 2019	Podpora preventívnych programov na zmysluplné využívanie voľného času s dorazom na informovanosť pedagogických zamestnancov prostredníctvom širšieho spektra prístupov vo vzdelávaní.	<p>Prostredníctvom priamo riadených organizácií rezortu školstva - ŠPÚ a MPC SR boli vydávané a zverejňované</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborné a metodické texty zamerané na nové trendy, - informácie a rámec pre plánovanie prevencie; - základné podmienky pre efektívnu prevenciu s návrhom cieľových preventívnych kompetencií pre jednotlivé stupne vzdelávania - metodické námety a zdroje k rozvíjaniu osobnosti a sociálnych zručností žiakov. <p>Pre pedagogických zamestnancov boli realizované nasledovné vzdelávacie semináre</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevencia látkových a nelátkových závislostí - možnosti pedagóga – výchovného poradcu a koordinátora prevencie sociálno-patologických javov, - zdravie a duševné zdravie.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Názov úlohy	Obdobie plnenia	Ciele	Vyhodnotenia cieľov
V rámci odborného časopisu Sociálna prevencia reflektovať problematiku zdravia, zdravého životného štýlu a negatívnych sociálno-patologických javov.	2015-2019	Zvyšovať povedomie o zdravom životnom štýle a o vplyve negatívnych sociálno-patologických javov na zdravie a život človeka.	<p>V sledovanom období MK SR zvyšovalo povedomie o zdravom životnom štýle a o vplyve negatívnych sociálno-patologických javov na zdravie a život človeka prostredníctvom uverejňovania odborných článkov v rezortnom odbornom periodiku Sociálna prevencia. Časopis vydáva Národné osvetové centrum, organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR. Za sledované obdobie vyšli každý rok 2 čísla, čiže spolu 10 čísel v náklade 300 ks každé číslo a v nich bolo v rámci predmetnej tematiky uverejnených za sledované obdobie 69 článkov. Časopis bol v období rokov 2015 – 2019 poskytovaný bezodplatne. Je prístupný aj prostredníctvom webového sídla Národného osvetového centra.</p> <p>V roku 2015 boli publikované príspevky: v čísle 1/2015 Sociálno-patologické javy a sociálne deviácie (prof. PhDr. Bohuslav Kraus, PhD.), Poňatie normality. Niektoré princípy pôsobenia na jedinca, ktorého správanie vykazuje znaky sociálnej patológie (PhDr. Jirí Němec), Úplnosť verzus neúplnosť rodiny vo vzťahu k drogám (doc. PhDr. Alojz Nociar, CSc.), Média ako faktor ohrozenia zdravého vývinu dieťaťa (doc. PhDr. Albín Škoviera, CSc.), Kyberšikanovanie – znaky a možnosti pomoci (Mgr. Monika Gregussová), Fetálny alkoholový syndróm na Slovensku (MUDr. Janka Nosková, MPH), Som v pohode. A ak nie...? (Ing. Olga Valentová) a v čísle 2/2015 Poruchy príjmu potravy – mýty a povery (PhDr. František Krch, PhD.),</p>

		<p>Zdravotný stav obyvateľstva – vybrané aspekty (doc. PhDr. Róbert Ochaba, PhD., MPH), Mozgový systém odmeny a závislostné správanie (MUDr. Ludvik Nábělek, PhD.), Rozprávka o šťastí „úspešného gamblera“ (MUDr. Jozef Benkovič), Virtuálny svet internetu a jeho riziká (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Nositelia a adresáti primárnej prevencie závislostí (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Internetová chat poradňa ako nástroj pomoci mladým ľuďom (Bc. Marek Madro), Zhubné sekty v školách (Mgr. Ivana Škodová), Zmeny signalizujúce riziko (Mgr. Ivana Škodová).</p> <p>V roku 2016 to boli nasledovné príspevky: v čísle 1/2016 Deti a mládež v závažných životných situáciách (PhDr. Jiří Němec), Rola osobných aspirácií v liečbe porúch príjmu potravy (PhDr. František D. Krch), Užívanie tabaku u detí a mládeže (doc. PhDr. Róbert Ochaba, PhD., MPH), K prevenčným ambíciám rodinnoprávnej úpravy po 1. 1. 2016 1. časť (R. Dobrovodský), Výzvy pre pomáhajúce profesie – prevencia nelátkových závislostí vo vzťahu k deťom a mládeži (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Podiel spoločnosti na deviantnom správaní (prof. PhDr. Blahoslav Kraus, PhD.), Zberateľstvo a chorobné zhromažďovanie (MUDr. Jozef Benkovič) a v čísle 2/2016 Kedy sa hodia a kedy škodia (IT technológie využívané dospelými a seniormi) (Mgr. Dagmar Nováková), Nezdravé vzťahy v práci (doc. PhDr. ThDr. Andrej Máteľ, PhD., mim. Prof.), Syndróm vyhorenie (burnout) v pomáhajúcich profesiách (PhDr. Ivan Rác, PhD., Mgr. Róbert Szakács), Lieky v domácnosti (PharmDr. Miroslava Snopková, PhD.).</p> <p>V roku 2017 boli uverejnené tieto príspevky: v čísle 1/2017 Premeny rodiny a sociálne deviácie (prof. PhDr. Blahoslav Kraus, PhD.), Výchovné opatrenia a ich význam v prevencii</p>
--	--	---

		<p>sociálno-patologických javov (JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD. LL.M. a JUDr. Eva Farkašová), Hazard sa začína v rodine – je možná prevencia? (doc. PhDr. Judita Stempelová, CSc.), Detská psychiatria a sociálny sektor sa musia dopĺňať (doc. MUDr. Igor Škodáček, PhD.), Rodina a člen s rizikovým pitím alkoholu (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Alkohol – droga číslo jeden na Slovensku (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.) a v čísle 2/2017 Starostlivosť o problémových adolescentov (Mgr. Daniela Fiľakovská Bobáková, PhD., doc. Mgr. Zuzana Drakulincová Veselská, PhD., Mgr. Michaela Pálfiová), Aktívny životný štýl adolescentov (Mgr. Jaroslava Kopčáková, doc. Mgr. Zuzana Drakulincová Veselská, PhD., prof. Mgr. Andrea Madarasová Grecková, PhD.), Výživa z pohľadu verejného zdravotníctva (MUDr. Iveta Trusková, PhD.), Vybrané trendy mladých ľudí v oblasti zdravého životného štýlu (Ing. Tomáš Pešek, ACC), Trendy na drogovej scéne (RNDr. Imrich Šteliar), Ako a kedy motivovať závislú osobu k zmene (Mgr. Marta Špaleková), Fenomén modrá veľryba (Mgr. Kamil Kopecký, PhD.) Internet a online závislosti (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Projekt Životológia (Mgr. Henrieta Holúbeková).</p> <p>V roku 2018 vyšli nasledovné príspevky: v čísle 1/2018 Digitalizácia, globalizácia a čo ďalej? (MUDr. Ludvík Nábělek, PhD.), Nové nežiaduce javy a problémy prevencie (prof. PhDr. Blahoslav Kraus, PhD., PhDr. Václav Bělík, PhD.), Prevencia samovrážd a sebapoškodzovania prostredníctvom internetu (PhDr. Marek Madro), Nadmerné používanie internetu. Vývinové špecifiká (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Krátka intervencia pri návykových chorobách pre pracovníkov pomáhajúcich profesií (MUDr. Karel Nešpor, CSc.),</p>
--	--	---

		<p>Subkultúry mládeže z pohľadu sociálnej patológie a sociálnej pedagogiky (PhDr. Mgr. Josef Smolík, PhD., MBA, LL.M.), Terapeutická a sociálna pomoc zdravotne znevýhodneným klientom (Mgr. Beáta Horváthová), Kozmo a jeho dobrodružstvá. Preventívny program pre deti (PhDr. Marek Madro, Mgr. Mariana Kováčová, PhD.), Robíme ochranu s deťmi (Mgr. Alena Molčanová), Počúvame Vás, hovorte, prosím (Mgr. Lucia Macaláková). V čísle 2/2018 Mediálne formovaný „homoconsumericus“ ako problém sociálnej prevencie (doc. PhDr. Albín Škoviera, PhD.), Trendy v živote mladých a možné rizikové správanie (Mgr. Jana Miháliková, PhD.), Trendy v pití alkoholu u slovenskej mládeže (prof. PhDr. Alojz Nociar, CSc.), Bludné kruhy pri patologickom hráčstve a iných návykových chorobách (MUDr. Karel Nešpor, CSC.), Vybrané aspekty offline a online hazardného hrania (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Závislosť od internetu a počítačov (doc. PhDr. Ľuboslava Sejčová, CSc.), Niektoré úskalia psychologickej liečby mentálnej anorexie (PhDr. František David Krch), Aby bol internet len našim pomocníkom (Mgr. Lucia Fláková, PhDr. Katarína Majcherová, PhD.), Oniománia v teórii a praxi (PhDr. Ivan Rác, PhD.).</p> <p>V roku 2019 boli publikované nasledovné príspevky: v čísle 1/2019 Význam ochrany duševného zdravia detí a mládeže (doc. MUDr. Igor Škodáček, PhD.), Prevenia problémov spôsobených alkoholom u detí a dospievajúcich (MUDr. Karel Nešpor, CSc.), Niektoré aspekty zdravia vo vzťahu k rizikám a ohrozeniam virtuality (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.) a v čísle 2/2019 Môže za nárast deviantného správania spoločnosť? (Prof. PhDr. Blahoslav Kraus, PhD.), Zdravotná gramotnosť školákov (Mgr.</p>
--	--	--

			<p>Jaroslava Kopčáková, PhD.), Zámerné sebapoškodzovanie (PhDr. Ingrid Hupková, PhD.), Závislosť na práci nie je závislosť ale môže to byť problém</p> <p>(MUDr. Karel Nešpor CSc.), Quo vadis prevencia (Mgr. Eleonóra Kastelová).</p>
<p>V rámci odborného semináru Prevencia vybraných sociálno-patologických javov reflektovať problematiku zdravia, zdravého životného štýlu a negatívnych sociálno-patologických javov.</p>	<p>2015-2019</p>	<p>Zvyšovať povedomie pracovníkov rezortu kultúry o zdravom životnom štýle a o vplyve negatívnych sociálno-patologických javov na zdravie a život človeka.</p> <p>Cieľom odborného seminára je poukázať na vybrané sociálno-patologické a ďalšie nežiaduce sociálne javy, senzitivizovať kultúrno-osvetové zariadenia k vybraným témam sociálnej prevencie a iniciovať inovatívne preventívne aktivity v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti zamerané na rizikové skupiny prevencie vo vzťahu k pertraktovaným nežiaducim javovom.</p>	<p>V sledovanom období MK SR zvyšovalo povedomie o zdravom životnom štýle a o vplyve negatívnych sociálno-patologických javov na zdravie a život človeka prostredníctvom príspevkov lektorov na témy z oblasti predmetnej problematiky v rámci odborného semináru Prevencia vybraných sociálno-patologických javov, ktorý 2x ročne realizovalo Národné osvetové centrum, organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR najmä pre pracovníkov z oblasti kultúry (pracovníkov kultúrno-osvetových zariadení, mestských kultúrnych centier), ale zúčastňovali sa ho aj pracovníci CPPPP poradní a rôznych krízových centier.</p> <p>Odborný seminár s aktívnou účasťou regionálneho partnera – vybraného regionálneho kultúrno-osvetového zariadenia v SR bol v rokoch 2015 – 2019 realizovaný v mestách Galanta, Rimavská Sobota, Svidník, Banská Štiavnica, Vranov nad Topľou, Trenčín, Michalovce, Považská Bystrica, Banská Bystrica a Žilina. Prostredníctvom širokej oblasti sociálno-patologických javov a iných nežiaducich javov, na ktoré sa seminár zameriava, hľadá a nachádza nové témy, inovatívne trendy a inšpirácie k regionálnym a miestnym aktivitám a participácii na sociálnej prevencii.</p> <p>Za sledované obdobie bolo spolu zorganizovaných 10 odborných seminárov a prezentovaných 25 príspevkov týkajúcich oblasti predmetnej problematiky. Od roku 2016 organizácia sledovala počet účastníkov. V rokoch 2016 – 2019 sa seminárov zúčastnilo spolu 242</p>

		<p>účastníkov (v roku 2016 – 70 účastníkov, v roku 2017 – 55 účastníkov, v roku 2018 – 59 účastníkov a v roku 2019 – 58 účastníkov).</p> <p>V roku 2015 sa seminár uskutočnil v Galante v dňoch 28. – 29. mája 2015 v spolupráci s Galantským osvetovým strediskom. Odborníci z oblasti sociálnej prevencie predstavili účastníkom vybrané sociálno-patologické a nežiaduce sociálne javy, priblížili ich vzájomnú podmienenosť a previazanosť, akcentovali aj možnosti primárnej prevencie. Prezentovali sa témy prevencie problémového užívania alkoholu, nezamestnanosti a podpory podnikania znevýhodnených skupín obyvateľstva, tiež inovatívne prístupy v prevencii a PR kampane, gender senzitívny prístup v terénnej sociálnej práci, predstavená bola aj činnosť Ligy za duševné zdravie. Akcentovaná bola aj téma tolerancie a spolupráce, ako aj problematika finančnej gramotnosti ako prevencie sociálno-patologických javov.</p> <p>V rámci predmetnej problematiky odzneli tieto príspevky: Alkohol epidemiológia, Národný akčný plán opatrení proti alkoholu a výzvy pre prevenciu (MUDr. Ľubomír Okruhlica, CSc.), Inovatívne prístupy v prevencii PR kampane (Miriam Šramová, MBA), Bez duševného zdravia nie je celkové zdravie – aktivity Ligy za duševné zdravie – možnosti spolupráce (Ing. Oľga Valentová).</p> <p>Druhý odborný seminár sa konal 22. a 23. 10. 2015 na Teplom Vrchu v spolupráci s Gemersko-malohontským osvetovým strediskom v Rimavskej Sobote. Obsahom podujatia boli tematické okruhy a témy ako problematika siekt a psychomanipulatívnych spoločenstiev, sociálno-patologické javy v školskom prostredí, migranti a základné fakty a mýty v tejto problematike či problematika obchodovania s ľuďmi.</p>
--	--	--

		<p>V závere podujatia bol prezentovaný systém prevencie kriminality a príklady dobrej praxe v prevencii kriminality u detí a mládeže Banskobystrickom kraji. V oblasti predmetnej problematiky boli na seminári prezentované odborné prednášky: Sociálno-patologické javy v školskom prostredí (PhDr. Ľubomír Tichý), Vybrané závislosti nelátkového charakteru (MUDr. Ludvík Nábělek, PhD.).</p> <p>V roku 2016 sa seminár uskutočnil vo Hvezdárni Roztoky 10. – 11. marca 2016 v spolupráci s Podduklianskym osvetovým strediskom vo Svidníku. Renomovaní odborníci v oblasti sociálnej prevencie predstavili ďalšie sociálno-patologické a nežiaduce sociálne javy, priblížili ich vzájomnú podmienenosť a spojitosť, poukázali na možnosti primárnej prevencie vo voľnočasových aktivitách a kultúrno-osvetovej práci. Išlo najmä o málo pertraktované témy prevencie vybraných nelátkových návykových chorôb vrátane gamblingu, internetového gamblingu, témy násilia v rodine, násilia voči deťom vrátane sexuálneho násilia, duševného zdravia v rodinách s onkologicky chorým dieťaťom a tému rizík a ohrozenia virtuálnym svetom internetu najmä vo vzťahu k deťom a mládeži. V rámci predmetnej problematiky boli prezentované tieto tematické príspevky: Nelátkové závislosti – prevencia a liečba. Problémy s internetom a PC hrami (MUDr. Jozef Benkovič), Duševné zdravie v rodine s onkologicky chorým dieťaťom (Miroslava Hunčíková), Deti, médiá a nástrahy dnešnej doby (PhDr. Viera Hybenová).</p> <p>2. seminár sa uskutočnil v Banskej Štiavnici v spolupráci s Pohronským osvetovým strediskom v Žiari nad Hronom v dňoch 13. -14. októbra 2016. Bol venovaný problematike fenoménov virtuálneho priestoru v živote detí a mladých ľudí, problematike ochranných a sanačných možností súdneho systému a</p>
--	--	--

		<p> systemu detskej kurately po novele zákona o rodine a iných zákonov od 1. januára 2016, problematiku závislostného správania látkového a nelátkového charakteru u detí a mládeže, ale aj v živote rodiny. Prioritne sa orientoval na deti a mládež ako cieľovú skupinu prevenčného pôsobenia so zameraním na ich zdravý životný štýl. V rámci predmetnej problematiky boli prezentované tieto tematické príspevky: Fenomény virtuálneho priestoru v živote detí a mladých ľudí (Mgr. Marek Madro), Závislostné správanie látkového a nelátkového charakteru v poradenskej psychologickej činnosti zameranej na deti, mládež a rodiny (Mgr. Gabriela Prelovská), Resocializačný proces v komplexnom prístupe k liečbe drogových závislostí (PhDr. Zdenka Vasilová), Príbehy závislostí (klienti Resocializačného zariadenia PROVITAL). </p> <p> V roku 2017 sa seminár realizoval v spolupráci s Hornozemplínskym osvetovým strediskom vo Vranove nad Topľou v Zámutove v dňoch 16. – 17. 3. 2017. Tematicky bol zameraný na rodinu a vybrané problémy rodiny vo vzťahu k sociálnej prevencii. Zameraný bol na aktuálnu problematiku výchovných opatrení ako sociálnej prevencie, násilia v intímnych vzťahoch, priniesol aj pohľad o význame láskyplnej komunikácie v rodine, o práci s rómskou rodinou a mládežou v komunitnom centre, ako aj sumarizáciu benefitov práce Róma s Rómom. </p> <p> V rámci predmetnej problematiky bol prezentovaný príspevok Projektívna (auto)diagnostika. Láska a komunikácia v rodine (prof. PhDr. Mária Machalová, CSc.). </p> <p> Ďalší seminár bol v Trenčíne v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v dňoch 12. – 13. 10. 2017 a tematicky sa zamerail na problematiku drog – priblížil najnovšie trendy na </p>
--	--	--

		<p>drogovej scéne, tému ako a kedy motivovať závislého na alkohole k zmene, poukázal na vybrané problémy rodiny napr. dopad striedavej starostlivosti rodičov o dieťa z aspektu sociálnej prevencie, zameral sa aj na nelegálnu migráciu a obchodovanie s ľuďmi v činnosti Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii, ako aj na námety preventívnych aktivít pre deti a mládež – zážitkové projektívne metódy v oblasti sociálnej prevencie u mládeže.</p> <p>Za oblasť predmetnej problematiky odznali príspevky: Najnovšie trendy na drogovej scéne (RNDr. Imrich Šteliar), Ako a kedy motivovať závislého k zmene (Mgr. Marta Špaleková).</p> <p>V roku 2018 sa seminár konal v spolupráci so Zemplínskym osvetovým strediskom v Michalovciach 15. – 16. marca 2018 v Michalovciach. Obsahom seminára boli témy ako medzinárodná štúdia Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC) – vybrané zistenia o zdraví školákov, násilie páchané na ženách – fakty a mýty, starší ľudia ako obeť násilia, zneužívania a týrania, terapeutická a sociálna pomoc zdravotne znevýhodneným klientom, ako aj téma potreby robiť ochranu s deťmi, či téma duševného zdravia – destigmatizácia pri liečbe závislostí.</p> <p>Za oblasť predmetnej problematiky odznali príspevky: Medzinárodná štúdia Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC) – vybrané zistenia o zdraví školákov (Mgr. Laura Urbanová a Mgr. Jana Holubčíková, PhD.), Terapeutická a sociálna pomoc zdravotne znevýhodneným klientom (Mgr. Beáta Horváthová), Destigmatizácia pri liečbe závislostí (MUDr. Matúš Virček).</p> <p>Druhý odborný seminár sa konal 4. – 5. októbra 2018 v spolupráci s Považským osvetovým strediskom v Považskej Bystrici. Boli pertraktované témy ako</p>
--	--	---

		<p>rómska rodina – stereotypy a mýty, pre koho je traumou rozpad rodiny, tabuizácia konca života a vplyvy na postoje spoločnosti, trendy v živote mladých a možné rizikové správanie, efektívna komunikácia a riešenie konfliktov bez porazeného ako sociálna prevencia, prevencia a ochrana seniorov pred rôznymi formami násilia.</p> <p>Za oblasť predmetnej problematiky odzneli príspevky: Trendy v živote mladých a možné rizikové správanie (Ing. Tomáš Pešek), Pre koho je traumou rozpad rodiny (Doc. PhDr. Judita Stempelová, CSc).</p> <p>V roku 2019 sa konal v dňoch 11. – 12. apríla 2019 v spolupráci so Stredoslovenským osvetovým strediskom v Banskej Bystrici. V programe rezonovali témy ako agresívne správanie detí a mládeže, digitálne technológie a kyberšikanovanie, deštruktívne spoločenstvá, seniori ako obeť trestnej činnosti, globalizácia, internetový gambling, divácke násilie ako špecifická forma extrémizmu, súčasné prejavy rasizmu, neonacizmu a extrémizmu. Za oblasť predmetnej problematiky odzneli príspevky: Agresívne správanie detí a mládeže – súčasný stav a možnosti prevencie (prof. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD.), Látkové a nelátkové závislosti / Globalizácia, digitalizácia, internetový gambling (MUDr. Ludvík Nábělek, PhD). Posledný seminár sa konal v dňoch 3. – 4. októbra 2019 v Žiline v spolupráci s Krajským osvetovým strediskom v Žiline. Zameraný bol na témy: manipulačné techniky v sektách, finančná gramotnosť, patológia duševného sveta, problémová mládež, aktívny život v kultúre pre ľudí so zdravotným postihnutím, gamifikácia a dehumanizácia v mediálnom priestore. Za oblasť predmetnej problematiky odzneli príspevky: Dá sa ubrániť patológii duševného sveta? (doc. MUDr. Igor Škodáček, CSc.), Výchovne problémová mládež (doc. PhDr. et Mgr. Pavel</p>
--	--	--

			Bryndzák, PhD.), Právo na aktívny život v kultúre pre ľudí so zdravotným postihnutím (PhDr. Soňa Holúbková).
--	--	--	---